

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817010252
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5817010252.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Adriany Gallovej, na neverejnom zasadnutí konanom 7. septembra 2021 prejednal odvolanie podané obžalovaným G. F., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/105/2017-364 zo dňa 1.12.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/105/2017-364 z 1.12.2020.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/105/2017-364 zo dňa 1.12.2020 bol obžalovaný G. F. uznaný vinný, že:

na presne nezistenom mieste a čase zabezpečil a následne odovzdal za finančnú odmenu vo výške 4 000,- € H. F. falošné potvrdenie o príjme zo závislej činnosti od zamestnávateľa spol. BACHL, s.r.o., Modřice, Brno, ČR, IČO: 14503603 s výškou čistého mesačného príjmu 963,- €, falošné výpisy z bežného účtu a výplatné pásky, a to z dôvodu, aby ich H. F. predložil dňa 27.8.2015 v pobočke R. R., a.s. Bratislava v Nižnej, pri rokovaní o uzavretí úverovej zmluvy ako doklady o svojej solventnosti a na podklade takto predložených falošných dokladov došlo dňa 27.8.2015 k uzavretiu zmluvy o splátkovom úvere č. 5076590337, na základe ktorej bol H. F. poskytnutý úver vo výške 20 000,- €, ktorý sa zaviazal splatiť spolu s príslušným úrokom do 15.9.2024 v mesačných splátkach po 329,53 €, ktorý následne nesplácal, čím bola spôsobená R. R., a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00151653, škoda vo výške 20 000,- €,

čím spáchal zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., spáchaný formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák.

Za to bol odsúdený podľa § 222 ods. 3 Tr. zák., s prihliadnutím na § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a uložil probačný dohľad nad jeho správaním počas skúšobnej doby. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému určil skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. k) Tr. zák. uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe a dokladovať probačnému a mediačnému úradníkovi svoje príjmy zo zamestnania alebo inej zárobkovej činnosti. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanému H. F. uložil povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti R. R., a.s., sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00151653, škodu vo výške 20 000,- eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodenú spoločnosť odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 1.12.2020 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravných prostriedkoch prokurátor sa nevyjadril. Hlavné pojednávanie sa po splnení zákonom stanovených podmienok vykonalo v neprítomnosti obžalovaného.

Dňa 16.12.2020 okresnému súdu bolo doručené odvolanie obžalovaného proti výroku o vine, výroku o treste a výroku o náhrade škody, prostredníctvom obhajkyne, v ktorom uviedol nasledovné argumenty:

„Obžalovaný G. F. bol odsúdený za účasť formou pomoci na zločine úverového podvodu podľa §222 ods. 1, ods. 3, písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že mal v neznámom čase na neznámom mieste odovzdať obžalovanému H. F. potvrdenie o príjme, výpisy z bežného účtu a výplatné pásky. Tieto doklady mali byť od spoločnosti BACHL, s.r.o., Modřice, Brno. Obžalovaný H. F. mal na základe týchto dokladov dňa 27.8.2015 uzatvoriť na pobočke R. R. v Nižnej zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 20.000,00 EUR. Pri uzatvorení úverovej zmluvy použil obžalovaný H. F. falošné doklady o svojej solventnosti, ktoré mu na tento účel mal zabezpečiť obžalovaný G. F..

Obžalovaný G. F. od začiatku, kedy sa o trestnom stíhaní obžalovaného H. F. dozvedel, popiera, že by pre odsúdeného H. F. zabezpečil akékoľvek doklady, ktoré mu pomohli ku spáchaniu zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 ods. 3 písm. a) Trestného zákona, alebo že prijal od neho akúkoľvek čiastku za pomoc pri vybavovaní úveru. Pri vybavovaní úveru obžalovaným H. F. nemal žiadnu vedomosť o tom, aké doklady obžalovaný H. F. predkladá. V tomto prípade obžalovaný G. F. konal v presvedčení, že pomáha svojmu známemu tým, že ho nakontaktuje na sprostredkovateľa, ktorý bol už jemu nápomocný pri sprostredkovaní úveru. O úmysle obžalovaného H. F. spáchať zločin úverového podvodu, nemal žiadnu vedomosť.

Aby mohol zaistiť pre odsúdeného H. F. doklady, ktoré odsúdený H. F. predložil pri vybavovaní úveru, musel by mať prístup nielen do spoločnosti BACHL, s.r.o., Modřice, Brno, ale aj ku všetkým dokladom tejto spoločnosti a musel by sa poznať s majiteľmi, alebo konateľmi spoločnosti, ktorí by mu tieto doklady podpísali. Aby mohol predložiť súdu dôkaz, že tejto spoločnosti jeho osoba nie je známa, požiadal spoločnosť BACHL, s.r.o., Modřice, Brno písomne o vyjadrenie, či jej je známa jeho osoba, alebo spoločnosti, ktorých je vlastníkom. Z firmy BACHL, s.r.o., Modřice, Brno však súd obdržal len potvrdenie mzdovej účtovníčky, že G. F. vo firme nikdy nepracoval. Preto obžalovaný G. F. oprávnené môže nepriamo preukázať, že doklady, ktoré odsúdený H. F. predložil pri vybavovaní úveru, z tejto firmy nemohol zaistiť.

Podľa odôvodnenia súdu, ktoré vyslovil dňa 1.12.2020, pri vyhlásení rozsudku, ku skutku malo dôjsť v neznámom čase, na neznámom mieste. Žalovaný sa domnieva, že skutočnosť, že skutok spáchal, mu preukázaná nebola, pretože ani odsúdený H. F. nevedel uviesť, kedy a kde mu mal obžalovaný G. F. doklady odovzdať. Pri vyhlásení rozsudku súd vyslovil aj záver, že obžalovaný G. F. si mal prevziať doklady od E. G.. Vo svojej výpovedi však E. G. uviedol, že doklady odovzdal odsúdenému H. F. práve on. Výrok súdu v tejto veci je v rozpore s výpoveďou E. G.. Obžalovaný G. F. sa domnieva, že v priebehu konania mu nebolo preukázané, že príslušné doklady prevzal od E. G. a že ich odovzdal odsúdenému H. F..

Celá obžaloba na obžalovaného G. F. bola založená výlučne na výpovedi odsúdeného H. F. a domnienkach a predpokladoch súdu. Žiadne iné dôkazy neboli na súde predložené. V odôvodnení pri vyhlásení rozsudku dňa 22.2.2018 sa súd vyslovil, že verí výpovedi obžalovaného H. F., ktorý bol 5-krát súdne trestaný, pretože bola spontánna, ale neverí výpovedi obžalovaného G. F., ktorý má čistý trestný register. Je zvláštne, že súd verí niekoľkokrát trestanému obžalovanému H. F., ktorý v čase, keď sa tohoto konania dopustil, požíval omamné látky, ale neverí výpovedi obžalovaného G. F., ktorý má čistý trestný register. Preto sa dôvodne obáva, že viera súdu nie je dostatočným dôkazom pre jeho odsúdenie. Výpoveď odsúdeného H. F. sa nezakladá na pravde. Celé toto obvinenie vzniklo len preto, že G. F. požičal H. F. viac ako 2.000,00 EUR a H. F. mu ich odmieta vrátiť. Je to zo strany H. F. nepravdivé a vykonštruované obvinenie. Vo výpovedi odsúdeného H. F. boli rozpory aj čo sa týka čiastky, ktorú mal z tohoto úveru obžalovanému G. F. odovzdať. Podľa výpovede odsúdeného H. F. mal po vyplatení časti úveru odovzdať obžalovanému G. F. 4.000,00 EUR. Táto výpoveď je však v rozpore s výpoveďou E. G., ktorý uviedol, že on sám sľúbil odsúdenému H. F. vybavenie úveru za províziu 4.000,00 EUR. Na túto ponuku však odsúdený H. F. pristúpiť nechcel. Je preto zvláštne, že niekoľko dní po tom, ako neprijal ponuku na vybavenie úveru za províziu 4.000,00 EUR, by pristal na vyplatenie provízie v tejto čiastke obžalovanému G. F.. Preto túto časť výpovede odsúdeného H. F. považuje obžalovaný G. F. za vykonštruovanú a nepravdivú s úmyslom mu poškodiť.

Na hlavnom pojednávaní odsúdený H. F. tvrdil, že od samého počiatku ho na úver navádzal obžalovaný G. F.. Táto časť výpovede je v rozpore s konaním odsúdeného H. F., pretože zároveň z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že o úver žiadal najskôr v Námestove ešte predtým, ako sa prvý raz rozprával o úvere s G. F. a už vtedy predložil v R. pob. Námestovo doklady, že je zamestnaný v Rakúsku. Tomu zodpovedá aj výpoveď svedkyne poškodeného JUDr. Y. Y., ktorá na hlavnom pojednávaní uviedla, že k žiadosti o úver obžalovaného H. F. na pobočke v Námestove boli predložené aj iné doklady o zahraničnom zamestnávateľovi odsúdeného H. F.. Taktiež doklady, ktoré odsúdený H. F. predložil na pobočke poškodeného R. R. v Nižnej, boli podľa výpovede svedkyne poškodeného JUDr. Y. Y., použité aj pri vybavovaní iných úverov.

Výrok súdu, ktorý vyriekol pri vyhlásení rozsudku dňa 1.12.2020, je v rozpore s aj výpoveďou svedka E. G. na hlavnom pojednávaní dňa 5.2.2019, ktorý prehlásil, že podklady, ktoré odsúdený H. F. predložil pri žiadosti o vybavenie úveru, vyrobil on a odsúdenému H. F. vystavil falošné doklady, čo má uvedené aj vo svojej obžalobe. Vo svojej výpovedi sa svedok E. G. priznal nielen k výrobe dokladov, ale aj k ich odovzdaniu. Z toho dôvodu sa obžalovaný G. F. domnieva, že nemôže byť odsúdený za konanie, ku ktorému sa priznal E. G.. V ústnom odôvodnení rozsudku súd uviedol cit. "s najväčšou pravdepodobnosťou si mal obžalovaný G. F. prevziať doklady od E. G." koniec cit. Obžalovaný nemôže súhlasiť s týmto záverom súdu, ktorý kladie nepriamy dôkaz, svoj ničím nepodložený záver, pred priamy dôkaz, priznanie svedka E. G.. Preto sa obžalovaný G. F. dôvodne domnieva, že tak, ako v každom konaní, tak aj v tomto konaní by mali byť na prvom mieste dôkazy a nie domnienky a názory súdu. V tomto konaní však súd opomína priame dôkazy a svoje výroky a odôvodnenia stavia výlučne len na vlastných domnienkach a názoroch.

Podľa ústneho zdôvodnenia súdu, ďalším nepriamym dôkazom, z ktorého vychádzal súd pri výroku rozsudku, bola skutočnosť, že súd preveril jeho finančnú situáciu obžalovaného a zistil, že obrana obžalovaného G. F. sa ukázala nepravdivá, pretože podľa zistenia súdu obžalovaný nemal v roku 2015 dostatok finančných prostriedkov, pretože práve v tom čase žiadal o úver a o prefinancovanie úveru. S takýmto zdôvodnením súdu obžalovaný G. F. nemôže súhlasiť, pretože v roku 2015 MMR Slovakia s.r.o., ktorej ročný obrat v tom roku činil 500.000,00 EUR. Taktiež v tomto roku spoločnosť zamestnala ďalších troch zamestnancov. V R. sa jednalo o refinancovanie starého úveru, kvôli nižšej úrokovej sadzbe a nie kvôli nedostatku financií, o čom predložil doklady do spisu. Podľa názoru obžalovaného G. F. prokurátor založil do spisu doklady na osobu, ktorá bola narodená v roku XXXX. Okrem priestupkov prekročenia rýchlosti sa žiadneho iného porušenia zákona nedopustil. Preto takýto postup súdu založený výlučne na nepriamych dôkazoch, domnienkach súdu a prokuratúry považuje obžalovaný G. F. za porušenie spravodlivého súdneho procesu voči jeho osobe.

Podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 11 Tr. zák. sa zločinu účasti formou pomoci pri úverovom podvode dopustí ten, kto poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomoci v trestnom čine.

K naplneniu subjektívnej stránky konania obžalovaného G. F. nestačí, že obžalovaný konal tak, že nakontaktoval obžalovaného H. F. na sprostredkovateľa, u ktorého si sám vybavoval úver, ale predovšetkým sa vyžaduje jeho úmysel, že od samého začiatku chcel túto škodu na majetku poškodenému spôsobiť. Úmyselné zavinenie obžalovaného by sa muselo vzťahovať ku všetkým znakom skutkovej podstaty zločinu podvodu. Takéto konanie však obžalovanému G. F. doteraz preukázané nebolo.

Obžalovaný G. F. preukazuje svoju nevinu jednak písomným vyjadrením spoločnosti BACHL, s.r.o., Modřice, Brno, že jeho osoba spoločnosti nie je známa, výpoveďou svedka E. G., že on sám odovzdal odsúdenému H. F. doklady k vybaveniu úveru, ktoré sám vyrobil, že odsúdený H. F. mal od G. F. požičané peniaze, ktorých požičanie na hlavnom pojednávaní poprel, preto mal eminentný záujem poškodiť G. F.. Ak má súd v tomto konaní veriť len výpovedi jedného z obžalovaných a výpovedi druhého neveriť bez toho, aby k týmto skutočnostiam podal dostatočné odôvodnenie, obžalovaný G. F. sa domnieva, že takýmto postupom súdu mu je odopierané právo na spravodlivý proces.

Na základe horeuvedených skutočností obžalovaný G. F. navrhuje, aby Krajský súd v Žiline rozsudok č. 6T/105/2017, ktorý bol vyhlásený na Okresnom súde v Námestove dňa 1.12.2020, zrušil a vrátil vec na nové konanie, alebo aby spod obžaloby obžalovaného G. F. oslobodil."

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k dôvodom odvolania obžalovaného.

Z hľadiska procesného odvolací súd postupoval podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por., pretože napadnutý rozsudok trpí vadami, ktoré nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie obžalovaného je odvolaním podaným oprávnenou osobou v zmysle § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti stanovene § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. Krajský súd zároveň zistil, že nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd po dôkladnom oboznámení sa s dôvodmi odvolania obžalovaného a po vyhodnotení všetkých relevantných skutočností dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného G. F. je sčasti dôvodné. Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Trestný poriadok teda ustanovuje, že primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu vecí je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Orgány činné v trestnom konaní a súd teda hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle z ich strany, ale musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom.

Hodnotenie dôkazov súdom sa musí premietnuť aj do odôvodnenia rozsudku, pričom podľa § 168 ods. 1 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Právo na spravodlivé prejednanie vecí zahŕňa tiež právo strán konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Je korelátom práva strán konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na ne dostali primeranú odpoveď. Nutnosť odôvodniť súdne rozhodnutie je daná rovnako vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný, ale že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou. Je rovnako predpokladom toho, aby strany konania mohli účinne uplatňovať opravné prostriedky, ktoré majú k dispozícii.

Týmito zásadami sa súd prvého stupňa neriadil, jeho rozhodnutie je prinajmenšom predčasné, skutková veta je neúplná a nezobrazuje skutočne dokázaný stav vecí.

Obsah pojmu „skutok“ je opísaný v Trestnom poriadku, a to v ustanoveniach § 163 ods. 3, § 199 ods. 3, § 235 písm. c). Z týchto ustanovení je zrejmé, že skutok musí byť v rozsudku označený tak, ako

je to uvedené v ustanovení § 163 ods. 3 Tr. por., v zmysle ktorého výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov, vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu. Podstatu skutku treba vidieť predovšetkým v konaní páchatel'a a v následku, ktorý z neho vyplynul. Zo spisového materiálu, ktorý sa vzťahoval na trestné stíhanie obžalovaného G. F., mal krajský súd za jednoznačne preukázané, že opis skutku uvedený v napadnutom rozsudku okresného súdu nerefletoval jednak na zabezpečené a vykonané dôkazy v trestnom konaní a jednak na požiadavku kvality skutkovej vety.

Z obsahu skutkovej vety napadnutého rozsudku okresného súdu je možné vyčítať, že konanie obžalovaného G. F. malo spočívať jednak v „zabezpečení falošných potvrdení o príjme zo závislej činnosti, falošných výpisov z bežného účtu a výplatných pások“ a jednak v „odovzdaní“ týchto listín H. F.. Pokiaľ ide o zabezpečenie týchto listín, v skutkovej vete bolo miesto a čas skutku uvedené formuláciou „na presne nezistenom mieste a čase“. Pokiaľ však ide o „odovzдание“ týchto listín, zo znenia skutkovej vety nie je možné vyčítať, na akom mieste a v akom čase mali byť uvedené listiny odovzdané.

Odvolaťel v podanom odvolaní na viacerých miestach namietal skutkové zistenia okresného súdu.

Pokiaľ ide o miestne, resp. časové určenie skutku, je potrebné ho formulovať čo najpresnejšie, a preto je potrebné sa vyvarovať neurčitým formuláciám, napr. „v presne nezistenej dobe a na nezistenom mieste“, „od roku 2015 až do súčasnosti na neznámom mieste“, a pod. V niektorých prípadoch sa však ani po vykonaní všetkých dostupných dôkazov nepodarí zistiť presný čas či miesto spáchania skutku, vtedy je potrebné použiť formuláciu, ktorá čo najpresnejšie na základe vykonaných skutkových zistení určuje čas a miesto spáchania skutku, napr. „v noci z 12.12.2015 na 13.12.2015 v obci Lemešany, okres Prešov“ alebo „presne nezisteného dňa v období od 15.5.2012 do 20.5.2012 na bližšie nezistených miestach okresu Michalovce“, atď.

Iným prípadom je, ak z vykonaného dokazovania vyplýva čas a miesto spáchania skutku, ale okresný súd ho opomenie uviesť v znení skutkovej vety.

Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že k miestu a času spáchaného skutku v napadnutom rozsudku v časti, v ktorej konanie obžalovaného malo spočívať v „odovzdaní“ vyššie špecifikovaných listín H. F., sa na hlavnom pojednávaní vyjadril najmä samotný H. F..

Krajský súd dáva okresnému súdu do pozornosti, že všeobecne v skutkovej vete nemusí byť za každých okolností uvedené aj miesto a čas spáchania skutku, pokiaľ takéto miesto jednoznačne nevyplýva aj z vykonaných dôkazov. Častokrát za takejto situácie je skutok koncipovaný pomocou slovných spojení „na bližšie neurčenom mieste a bližšie nezistenom čase“ a pod. S poukazom na výpovede vyššie uvedené je však jednoznačné, že k miestu a času spáchania skutku v časti konania, v ktorej mal obžalovaný „odovzdať“ predmetné listiny, sa bývalý spoluobžalovaný H. F. vyjadril určito.

V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že sám nepristúpil k zmene skutkovej vety, nakoľko v zmysle § 322 ods. 1 Tr. por. ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami, alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

Okresný súd pri preformulovaní skutku by však mal dbať na zachovanie totožnosti skutku. Do skutku by teda mal uviesť len okolnosti, ktoré už vyplývajú z vykonaného dokazovania, a okolnosti, ktoré okresný súd vzal do úvahy pri rozhodnutí o vine. Tieto zmeny skutkovej vety je nutné označiť len za spresňovanie skutku, za jeho podrobnejšie vymedzenie (popísanie), nejde preto o zásadné zmeny skutkovej vety, ktoré by narúšali totožnosť skutku, respektíve toto spresňovanie skutku možno vykonať aj na podklade odvolania obžalovaného, pretože nejde o zmenu v neprospech obžalovaného.

Vzhľadom k tomu, že tomto prípade ide o odvolanie v prospech obžalovaného, krajský súd sa musel vysporiadať aj s otázkou, či takáto zmena skutkovej vety je vôbec prípustná a nie je porušením zákazu zmeny k horšiemu.

Zákaz reformationis in peius (zákaz zmeny k horšiemu) nie je možné chápať tak, že by v prípade rozhodovania z podnetu odvolania podaného výlučne v prospech obžalovaného uvedený zákaz bránil tomu, aby bol popis rozhodných skutkových zistení vo výroku o vine v napadnutom rozsudku doplnený o skutkové okolnosti charakterizujúce určité znaky skutkovej podstaty trestného činu, zo spáchania ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného, a to o okolnosti, ktoré doposiaľ neboli v tzv. skutkovej vete výroku o vine dostatočne vyjadrené, pokiaľ sú obsiahnuté aspoň v odôvodnení napadnutého rozsudku, respektíve je zrejmé, že ich súd vzal za preukázané a vychádzal z nich. Takéto doplnenie rozhodných skutkových okolností totiž samo osebe nijako nezhoršuje postavenie obžalovaného, pokiaľ sa tým nemení rozsah ani závažnosť trestnej činnosti, nesprísňuje sa právna kvalifikácia a ani uložený trest, či nezvyšuje sa rozsah spôsobenej škody. Alebo povedané inak, pokiaľ použitá právna kvalifikácia prichádza do úvahy, avšak popis skutkových okolností, ktoré ju odôvodňujú, nie je dostatočne výstižný a presný, nič nebráni v jeho doplnení a spresnení tak, aby všetky zákonné znaky trestného činu, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, popísaný skutok náležite vyjadroval.

„Podstata skutku nebude porušená, ak sa menia okolnosti týkajúce sa miesta, času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia. Z toho potom vyplýva, že totožnosť skutku nenarušujú zmeny v jednotlivých okolnostiach, ktoré individualizujú skutok, okrem iného i čo do miesta a času spáchania, spôsobu vykonania a pohnútky činu, ako aj formy zavinenia“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3 Tdo/86/2017). Totožnosť skutku bude zachovaná, ak okresný súd do upravenej skutkovej vety pojme len skutočnosti, ktoré boli už dokázané a o ktoré oprel okresný súd rozhodnutie o vine. Týmto spôsobom pôjde len o upresnenie už ustáleného skutku.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného, tak krajský súd konštatuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že napadnutý rozsudok bol zrušený z dôvodu, že skutková veta neobsahuje všetky náležitosti v zmysle § 163 ods. 3 Tr. por. V novom konaní pred okresným súdom bude povinnosťou konajúceho súdu sa vysporiadať so všetkými námietkami obžalovaného v podanom odvolaní, ktoré je potrebné vyhodnotiť ako súčasť jeho obhajoby a venovať im náležitú pozornosť. Krajskému súdu v tomto štádiu trestného konania neprináleží hodnotiť odvolacie námietky odvolateľa, lebo neprípustným spôsobom by tak mohol zasiahnuť do dokazovania a prejednať tak vinu, či nevinu obžalovaného.

Krajský súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa napadnutý odvolaním obžalovaného trpí vadami, ktoré zákonodarca predpokladá v ustanovení § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por., a preto krajskému súdu neostávalo nič iné, len rozsudok zrušiť a vrátiť mu vec na nové prejednanie a rozhodnutie postupom podľa § 322 ods. 1 Tr. por.

Úlohou súdu prvého stupňa bude upresniť skutkovú vetu o miesto a čas spáchania skutku v časti konania, v ktorej mal obžalovaný „odovzdať“ predmetné listiny, a ustáliť skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, pretože len takto ustálený skutkový stav môže byť podkladom pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie súdu. Krajský súd v aktuálnom štádiu konania nekonštatuje absenciu dokazovania, ktorá skutočnosť však neznamená, že ak strany konania obstarajú nové dôkazy a navrhnu ich vykonanie, súd prvého stupňa, pokiaľ to uzná za vhodné, dokazovanie nedoplní. Inak bude povinnosťou súdu prehodnotiť dôkazy, ktoré boli doteraz v konaní pred súdom prvého stupňa procesne relevantným spôsobom vykonané, a ďalšie rozhodnutie odôvodní súd prvého stupňa tak, aby jeho dôvody boli konzistentné s výrokom, a teda, aby neboli arbitrárne, ale preskúmateľné. Odvolanie obžalovaného krajský súd vyhodnotil ako sčasti dôvodné, keď zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Právnym názorom treba rozumieť názor odvolacieho súdu vyslovený v otázke procesného aj hmotného práva.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.